

Proměny vědomí v cyklu znovuzrovnání (hvězda našeho života)

Karel Funk

Výzkumy dr. R. Moodyho daly současnému světu mnoho poznatků o stavech duše při umírání. Použití vědeckých přístupů, které uznává dnešní věda, pomohlo zatrást i některými zkostnatělými materialistickými stereotypy. Je tu však dobré uvědomit si jednu významnou skutečnost: Dr. Moo - dy popisuje stavy, které osoby nakročující ke smrti (NDA – prožitek blízky smrti) zažívají pouze ve chvílích onoho přechodu.

Leckoho to utvrdilo v tom, že duše se bude natrvalo rozplývat v náručí neskonale laskavé světelné bytosti či nadále prožívat vůně rajských květů. Tyto představy věčného blaha korelovaly se zmaterializovaným pojetím ráje, ve kterém se "správně" věřící octne raz dva a navěky. Dr. Moody nemohl však popsat nic víc než tento první krůček, překračující hranici odtud tam prostě proto, že z dalších fází posmrtného prožívání se již nelze vrátit.

To, co popsal jako převážně shodné zkušenosti jeho klientů, se snad dalo vyjádřit našimi zemskými výrazy (tunel, světelná bytost, láska...). Další zkušenosti a změny vědomí při posmrtném putování člověka popíšeme obrazným příměrem s částečným využitím článku Franka Peschela Život po životě. Přirovnává náš běžný život k dlouhé, či kratší cestě kočárem. Ten má okno, kterým lze vidět vždy jen jeden úsek krajiny, a v popředí, dejme tomu, určitý strom. Měnící se obrazy představují naše zážitky. Stromy minou okno a nikdy se nevrátí tytéž pohledy, jen podobné. Pamatujeme si je, porovnáváme je navzájem a učíme se z nich.

Smrt v tomto přirovnání znamená okamžik, kdy se kočár rozbije a cesta skončí. Už nebudou další zážitky. Vystoupíme z kočáru a najednou se nám naskytne ohromný pohled na celou krajinu, kterou jsme projeli, a na dlouhou řadu stromů, které jsme minuli. Nyní už nejsme od nich oddělení oknem a vidíme je takové, jaké skutečně jsou. Vidíme celé panoráma uplynulého života.

Smysl pozemského života

Toto přirovnání nám naznačuje smysl pozemského života. Dokud člověk žije v těle (jede v kočáře), ztotožňuje své sebevědomí s kočárem. Ten mu umožňuje zážitky. Má velké nebo malé, kulaté nebo hranaté, rovné nebo zakřivené, čisté nebo špinavé okno. Kočár jede rychle nebo pomalu, jede hladce nebo drkotá, je pohodlný nebo tvrdý. To všechno ovlivňuje pohled na věci venku a úsudek o nich. Není to pohled objektivní, má osobní zabarvení, zato však je úplně vlastní. Člověk má do určité míry i možnost podle zážitků ovlivnit směr, kam má kočár jet, nebo aspoň ovlivnit jeho rychlost. Získání tohoto osobního pohledu na svět s možností svobody je smyslem pozemského života.

Smrtí tato identifikace končí, a proto končí také vědomí opírající se o tělo. To je první velká proměna vědomí. Člověk už není oddělen od věcí. Během životního panoramatu vnímá, jak všechno se vším souvisí. Svět se zdá utkán z porozumění. Ale zároveň člověk vnímá, že má jiné tělo, které mu nyní dává sebevědomí. Mohli bychom ho nazvat časovým tělem (jinak též tělo éterické, životní). Dává nám vědomí, že vše, co jsme kdy prožili, třeba jen polovědomě či podvědomě, patří k nám a tvoří jeden celek. Čas splývá v jednotu a běžné časové kategorie jako minulost, současnost a budoucnost už neplatí. Myšlení hmotným mozkiem, probíhající v časové posloupnosti, jaké známe zde, je tam naráz. Rozprostřeno do nedozírné plochy. Vidíme, že pojem času v nás předstíral pouze kočár. Vědomí, které nám dává časové tělo, že totiž všechny zážitky života, já i celý svět tvoří souvislý, živý celek, má v sobě něco povznášejícího. V tomto rozšířeném vědomí jakožto prameni tvůrčích sil se dovedli někdy pohybovat velcí géniové lidstva. Například čteme v jednom dopise Mozartově, že nejlepší ze všeho je zažít v jednom okamžiku celé hudební dílo.

Cesta vlastním nitrem

Popisy těch, kdo prošli klinickou smrtí, hovoří výhradně o zmíněném stavu vědomí, a to i tehdy, pokud mají za obsah události budoucí. Budoucnost je stejně "přítomná" jako minulost. Z těchto popisů se ještě nic nedozvíme o dalších proměnách vědomí po smrti. Nový stav nastane po dvou až čtyřech dnech. Co se děje? Přirovnáním bychom mohli říci, že nad krajinou zapadá slunce a vychází měsíc. Ale musíme to uchopit ještě přesněji. Tma vlastně nastává proto, že zážitky denního života se rozplývají, asi jako by se povrch věcí, o který se dosud odráželo denní světlo, rozplýval a jako mlžný závoj mizel v dálavách světa. Životní panoráma je skutečně přijato dálavami duchovního vesmíru. Duše, která na začátku ještě není zvyklá v této tmě něco vidět, prochází dobou omámení nebo úplného utlumení vědomí. Délka této doby je individuální. Může trvat pár dnů až týdnů, ale i mnohem déle. Bude tím delší, čím méně se člověk v životě zabýval myšlenkami s opravdovým duchovním obsahem. Zarytý materialista to bude mít nejtěžší.

Po nějaké době se ze tmy cosi zvolna rýsuje. Je to hvězda, která září ze směru, kde "kdysi" začala cesta kočárem. Září jakoby nad místem narození. Tato hvězda probouzí v člověku nesmírnou touhu jít jí vstříc a v tu chvíli se začínají rýsovat ve tmě i zážitky uplynulého života — naše stromy. Nyní však vypadají jinak. Svítí jakoby zevnitř. To způsobuje vycházející měsíc, který však stromy neozařuje zvenčí, nýbrž probouzí jejich vlastní svit, jejich pravou niternou podobu. Je to světlo, které zjevuje skutečný význam všech našich zážitků, význam nikoli pro nás či pro jiné lidi, ale pro celý svět. Během životního panoramatu jsme například prožili, že urážka, kterou jsme někomu způsobili a spokojeně tím pocítili zadostiučinění, pro něj znamenala velkou ránu a že naším podnětem byla pouhá ješitnost. Nyní duše prožívá, že urážkou způsobila hlubokou ránu v duchovním řádu světa. A tuto ránu musí člověk sám opět zacelit, to znamená, že v budoucnosti musí udělat něco, co minulý čin vyrovná. Tak se tká budoucí osud. Světlo hvězdy, která tak krásně září, nyní podněcuje duši, aby se skutečně vracela po životní cestě až k okamžiku narození či zplození a prožívala ještě jednou všechny zážitky v jejich významu pro svět. V našem přirovnání to znamená, že svět vydává soud o významu našich zážitků. Buď padá příznivý, vše oživující déšť či panensky čistý sníh, nebo se s blesky a hromy spouští krupobití, které všechno ničí. Duše nyní sklízí z každého stromu ovoce, sladké i trpké. Máme

jasný vhled do skutečné povahy našich zálib, vášní, pohnutek, vlastností, do povahy toho, co jsme obdivovali, následovali (často bláhově), bezmyšlenkovitě přijali, odsuzovali (často neprávem), čím jsme kdy druhé poškodili ať už agresí, nebo vlákáním do negace, vhled do všeho, co jsme myslili, cítili, mluvili a konali. Vše se nám projevuje ve své pravé povaze a hodnotě, tedy tak, jak je to viděno z hlediska věčnosti. Budou to zážitky různé. Nejen zážitky s jinými lidmi, ale také zážitky hladu, žízně atp. Spatřujeme spásnost či nespásnost našich aktivit a obsahů, vidíme, co bylo pro věčný život účelné a co marnivé. Rozeznáváme to zpětně ve své práci, zájmech, činnostech, vztazích, v kvalitě umění, které jsme přijímali, v kvalitě trávení volného času, ve vnímání přírody, v opravdovosti nebo šalbě duchovní cesty, pokud jsme se nějaké věnovali atd.

Toto období posmrtného života je člověku určeno, aby si odvykl všem touhám a přáním duše, které se dají uspokojit jen životem v těle. Je to skutečné očišťování astrality (cítivosti), rozpoznávání iluzivnosti a hodnoty. Skrze astrální tělo prožívá člověk duševní nitro věcí. To, že strom, květina nebo hora mají duševní nitro, v našem denním vědomí ani netušíme. Připouštíme, že jsou snad živé. I duše zvířat je ještě něco jiného. Nejspíš lze toto duševno přirovnat k různým prvkům hudby, které vyjadřují určitý zážitek a zvěstují svým sledem, svým zhušťováním či uvolňováním, souladem či nesouladem poselství. Tak prožívá zemřelý význam věcí vzhledem k celkové harmonii světa a svůj vlastní soulad či nesoulad s nimi. Hudba oslovuje náš cit i vůli, ale uchopit ji jasným vědomím je obtížné. Přesto žije ve velkém hudebním díle celý kosmos. I zemřelý se má vžívat do harmonií kosmu. Pokud jsme s ním byli spojeni, máme ve svém astrálním těle — dnešní věda to nazývá podvědomí — na jeho zážitcích určitou účast. Dobu vžívání se do duševna kosmu nazývá křesťanská tradice očištěním, východní tradice a duchovní věda — kámalókou.

Svým nynějším životem si "zaséváme" pro život příští

Člověk nyní rozděluje ovoce uplynulého života: plody dobra, pravdy a krásy jsou převzaty vyššími hierarchiemi k zapojení do výstavby budoucnosti světa. Jak krásné vědomí: nic z našeho ušlechtilého prožívání na Zemi onou chvílí nezaniká, ale akumuluje se pro jitra budoucích světů. Naopak negativní pozůstatky našeho života k vyšším hierarchiím nepronikají, protože by působily pustošivě. Budeme se jimi proto potýkat nadále my jakožto jejich tvůrci. Zkauzalizují do našeho poutnického karmického ranečku, který si "navlékneme na záda" vstupem do další inkarnace. To bude setba nemocí, strádání, vztahových těžkostí a dalších životních břemen. Tím se pro nynější dobu rozkládají kaly astrálního těla a duch člověka sám rozpoznává, co činil správně a co v rozporu s řádem.

sPo této selekci poznává duch člověka svou hvězdu — své pravé já, vyšší bytost, která s sebou nese esence všeho cenného z minulých životů. Ujasňuje se mu potřebnost a nezměrná cena života ve hmotě, kde jedině může karmickými nárazy poznávat a rozpouštět to, co působí rušivě vůči světu. Touží se stát harmonickou složkou duchovní evoluce lidstva. Proto i vše kvalitní, co kdy vytvořil, bude za nových okolností, možností a vlivů dále rozvíjet. Pak bude přičleňovat ke své hvězdě další cenné plody. Je to však stále jen nabídka: to, co si odtud na Zem přinese pro příště jako hlas svědomí, jako touhy ideálů, bude buď následovat, nebo půjde raději za hlasem svodu a destrukce. Připravuje se na vstup do dalšího kočáru. Ten bude zase jiný a pojedje jinými cestami. Nabude i jiného sebevědomí.

Naše běžné zemské sebevědomí nesmíme zaměnit se svou věčnou bytostí. Naopak, obyčejné sebevědomí se musí obětovat čili proměnit, má-li se v něm objevit věčné já. Jinými slovy: teprve tehdy, pozvednemeli se k poznání toho, jenž postavil "kočár" a určil jeho cestu, přiblížíme se poznání svého pravého, věčného já.

Co znamená pro posmrtný život setkání s Kristem na Zemi?

Znamená to cosi osudově významného. Některým lidem, kteří prošli klinickou smrtí, se zjevil v souvislosti s panoramatem života. Upozornil je na dvě nejdůležitější věci v životě: učit se a vyvinout lásku. Pohled na uplynulý život se tím prohlubuje. Později pomáhá duši, aby procitla z omámení nezvyklého bytí v duševní říši. Spojení s Kristem dává duši také sílu, aby snášela strádání a bolesti tohoto stavu a poznala je jako nutné pro vlastní růst. Největší pomoc však poskytuje Kristus člověku při přechodu do duchovního světa. Přechová špatné plody jeho minulého života do doby, kdy člověk sám bude schopen je vyrovnat. Náboženským výrazem bychom řekli, že bere na sebe naše hříchy. To je důležité proto, aby člověk mohl pobytem mezi hierarchiemi získat náležité síly pro další inkarnaci.

A duše, která přijde po smrti k prahu duchovního světa bez spojení s Kristem?

Může se s ní stát dvojí. Mnohá se zalekne čistoty a světla duchovního světa. Bojí se, aby její kaly a temnosti nevyšly najevo. Lpí na nich natolik, že se jich nechce vzdát za žádnou cenu. Obrátí se proto hned zpět k Zemi a brzo se opět narodí. Protože však nepobyla v duchovním světě dostatečně dlouho a s náležitým vědomím, nemůže získat nové schopnosti. Ty jí budou přisouzeny z dědičných sil. Takový člověk se sem vrací jako duchovní nedochůdče, stává se pouhým odrazem svého národa či rodiny (rodu). Takto to probíhá u převážné části lidstva. Druhá možnost je, že v duši převažuje touha po světle, ale poněvadž její nedostatky jsou překážkou pro návrat do světla, musí si své nedostatky zprotivit. Může sice potom získat nové, občas až geniální schopnosti, ale pokud s sebou vláčí mnoho egoismu, budou mít vždy povahu nadutosti, ješitnosti a ctižádostivosti. Člověk se potřebuje postavit do náležitého světla, avšak nechápe dosud smysl utrpení jako následků své minulosti, a proto se jeho nižší já vzpouzí, cítí se ukřivděno a mnohdy si tvoří další karmická závaží.

Pokud jsme však nahlédli k základům působení Kristovy mise, vidíme, že Kristus nám umožňuje takový vztah k našemu osudu, při kterém přes všechny zkoušky silně pociťujeme zář dobré hvězdy nad svým životem. Poznáváme pak působení Krista v době našeho života zde i v čase našeho posmrtného putování.